

PROJECTE
DEL
CONSELL

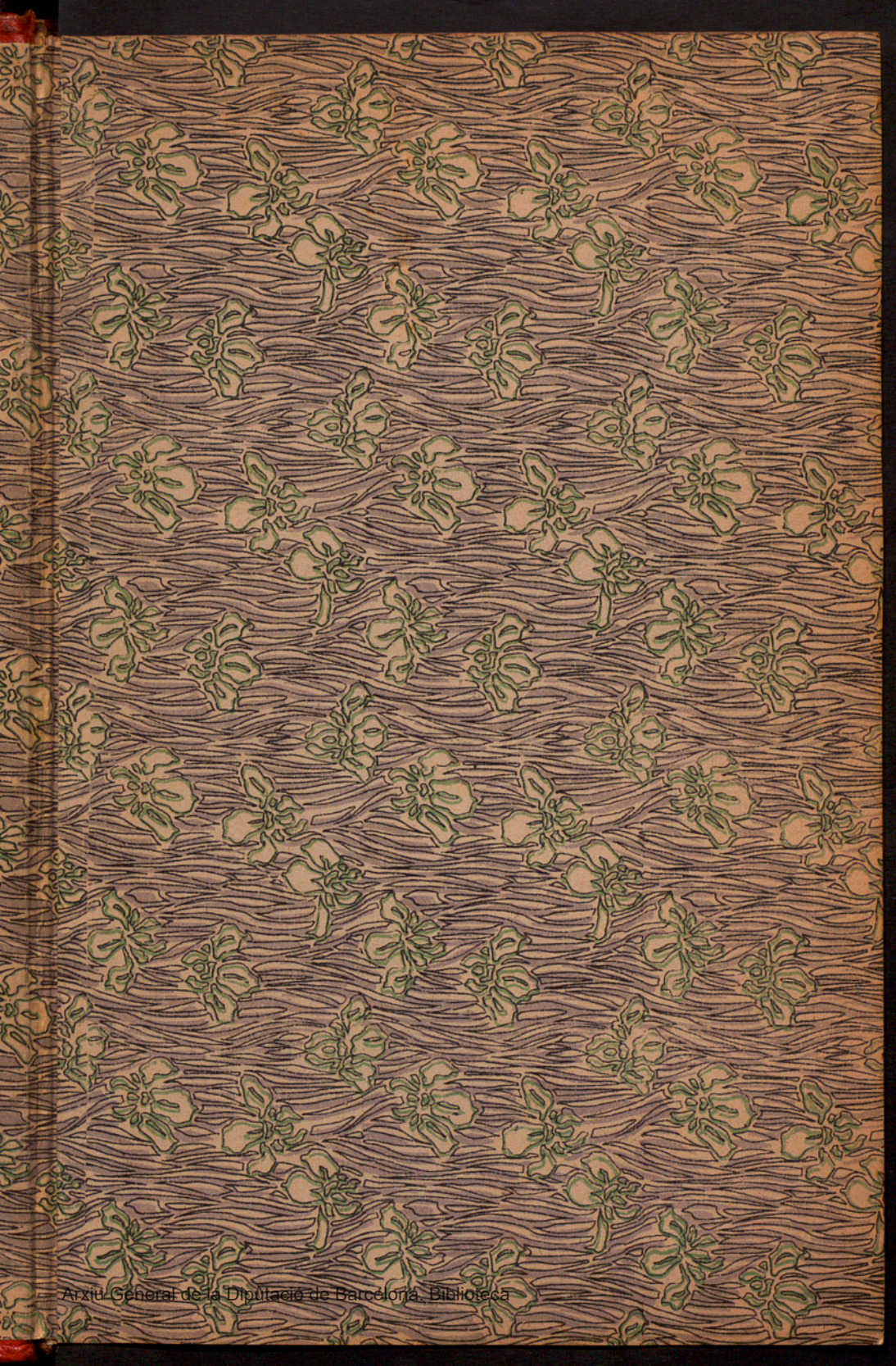
ARCOMUNITAT
DE
CATALUNYA

M
3
87

NOVEMBRE

1915

VII

M-3-87

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PROJECTES D'ACORD
PRESENTATS A LA QUAR-
TA REUNIÓ ORDINA-
RIA DE L'ASSAMBLEA

: BARCELONA :
NOVEMBRE DE 1915

R. 353

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

PROFESSOR D'INSTRUCIÓ
D'INSTRUCIÓ D'INSTRUCIÓ
D'INSTRUCIÓ D'INSTRUCIÓ
D'INSTRUCIÓ D'INSTRUCIÓ

IMPREMTA DE LA CASA PROVINCIAL DE CARITAT

CONVOCATORIA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PRESIDENCIA

*Vist l'article 4.^t de l'Estatut;
Vista la deliberació del Consell
Permanent en la sessió d'ahir;
És convocada l'Assamblea per al dia
24 de novembre, a les deu del matí,
en el Palau de la Generalitat.
Barcelona, 29 d'octubre de 1915.*

El President,
E. PRAT DE LA RIBA

CONSEJO LOCAL

PROJECTES DEL CONSELL
PERMANENT

PRESSUPOST PER A L'ANY 1916

PRESSUPOST PER A 1916

El Consell Permanent té l'honor de sotmetre a l'aprovació de l'Assamblea, en compliment del deure estatutari que ens està imposat, el projecte de Pressupost per a 1916.

Mentre i tant la nostra activitat econòmica no abla-geixi el camp d'acció de totes les atribucions i facultats que per mitjà de les delegacions ens són assenyalsades, com a esperança falaguera, en el decret de la nostra constitució, no ha de sorprendre'ns la limitació de l'actuació en què es mouen els conceptes del Pressupost.

Amb tot, el compliment del nostre deure venia estimulat, aquest any, d'especialíssima faisó per la circumstancia de seguir donant efectivitat a les iniciatives generadores de l'acord d'emissió de l'Emprestit aprovat en son dia per aquesta Assamblea, i la primera emissió del qual, col·locada amb tan brillant èxit en el mercat, ens permet ja, en el present Pressupost, la continuació ferma i madurament estudiada del plan econòmic orientat, dintre l'alta espiritualitat que ens congrega a l'empar de la Mancomunitat de tota Catalunya, que lliurement hem constituït vers

una ampla i profitosa actuació d'eixamplament i millora de les obres públiques, culturals, de beneficència, etc.

Els acords de l'Assamblea, i les seves iniciatives, segueixen essent encara les úniques determinants de la formació de la nostra obra econòmica, i és aquest mateix límit que no permet un desenrotllament del Pressupost com voldríem; si bé cal reconèixer la seva suficiència perquè, suaument i progresivament, l'obra magna que ens està confiada vagi prenent consistència i arrel en la consciència popular, per a gaudir en son dia, dintre d'una raó de tradició i ciència, la màxima potencialitat econòmica.

Veus-aquí genèricament consignades les determinants substancials del Pressupost presentat a la vostra deliberació, en el seu concepte d'ingressos i despeses.

Referint-nos ja concretament al Pressupost d'ingressos, les raons fonamentals exposades expliquen la continuació dels donatius de les Diputacions com a primera partida del dit Pressupost, la suma dels quals és igual a la que per dit concepte hi havia en el vigent.

Conseqüents amb la orientació d'anar integrant serveis a la Mancomunitat, s'hi afegeix el servei de conservació dels camins i carreteres de la Província de Barcelona, la qual havia quedat exclosa en l'anterior Pressupost, a causa d'existir un contracte d'arrendament del dit servei entre la Província de Barcelona i un tercer, que actualment ha sigut rescindit per acord de la propia Diputació.

Fixades ja les regles, per acords anteriors, en virtut de les quals es determina la quantia de les compensacions per aquests serveis provincials, no queda res a

dir sobre les fixades, sinó que ho han sigut de conformitat amb aquelles regles.

No es poden, certament, considerar, els ingressos esmentats, com fruit de la Hisenda propia de la Mancomunitat, ja que originariament poden considerar-se com mers traspassos de compensacions dels Pressupostos provincials respectius al nostre, obeïnt a la força poderosa d'una raó de lògica dels preceptes econòmics, i és per això que, al costat d'aquests ingressos, fruit de compensacions per serveis traspassats, entenem necessaria la continuació i expansió d'aquells altres ingressos nascuts de la Hisenda propia de la Mancomunitat, destinats a l'eixamplament de l'obra que ens està encomanada.

Ens volem referir, en primer terme, al repartiment del 4 per 100 sobre la basa de ço que s'ha pagat en l'any 1914, en cada un dels districtes municipals de Catalunya, a l'Estat, pel concepte de contribució d'utilitats.

El major desenrotllament que a la obra de la Mancomunitat imposen els acords i iniciatives de l'Assemblea obliga a un augment del tipus fixat en el repartiment del Pressupost vigent sobre la basa de la riquesa d'utilitats; si bé, atenent el Consell a les circumstancies anormals que castiguen el país, ha cregut del cas posar tot son esforç en l'estudi de la rigorosa depuració de les materies del Pressupost, aconseguint poder limitar l'augment a un 1 per 100, de l'aplicació del qual corresponen a la Província de Barcelona 117,457'01 pessetes, a la de Girona 5,993'82, a la de Lleida 5,026'75, i a la de Tarragona 5,487'81.

Un nou ingrés per arbitris dels que propiament poden nomenar-se així, hem consignat en el Pressupost vigent.

D'una part cal remarcar l'augment de l'arbitri per a la instal·lació de serveis en les carreteres provincials i camins veïnals i llicències de construcció de terrenys afrontant amb carreteres i camins. La suma de 650 pessetes del Pressupost vigent ha vingut augmentada fins a 30,650 pessetes, augment que explica el traspàs que de dit arbitri ha fet la Diputació de Barcelona al traspassar igualment el servei de conservació.

Un nou arbitri d'igual naturalesa havem pogut consignar en el Pressupost que presentem. És el que afecta a la circulació d'automòbils per carreteres i camins de la Mancomunitat. El tenia implantat la Diputació de Barcelona per als seus camins i carreteres; i al passar-lo a la Mancomunitat, com a conseqüència de garantir la conservació dels camins esmentats, el Consell ha estimat just eixamplar-lo a les restants Províncies mancomunades, consignant com a ingrés probable per aquest concepte 95,000 pessetes per a la Província de Barcelona i 7,100, per a totes les altres, i presentant a aquest fi l'oportú projecte d'acord.

Pocs arbitris més absolutament justos que aquest. La construcció adequada de la nostra xarxa circulatoria, i el perfeccionament de la que posseim, a ningú interessa en major alt grau que als automobilistes, els quals, per altra banda, són els que més visiblement fan el desgast dels ferms, i és per això que, l'impost referit ha sigut acceptat, amb veritable simpatia.

Els ingressos dels serveis de dementes, en concepte de compensacions, queden ja fixats definitivament en aquest Pressupost, acusant un augment en relació amb el Pressupost avui vigent; quedant

igual al ingrés procedent de publicacions de la Mancomunitat, consignació que estimem necessaria (deixant-la anotada, com indicació per a l'esdevenidor.

Segueixen seguidament, en el Pressupost d'ingressos, aquelles partides que, més que tals ingressos, són solament partides d'equilibri, per llur concepte de subvencions condicionades amb destinació a despeses d'igual quantia, que es troben en el Pressupost de despeses; i altres per a reintegraments de sumes iguals, consignades també en les despeses amb la mateixa quantia de l'ingrés.

Entre les primeres cal esmentar: les quantitats que haurà d'ingressar l'Estat en concepte de subvenció per a la conservació dels camins de la Diputació de Barcelona, construïts amb ajuda de l'Estat i des de 1.^r d'any traspassats a la Mancomunitat; la suma a cobrar de l'Estat segons conveni per a subvencionar els camins convinguts que construeix la Mancomunitat; i finalment, les quantitats a ingressar per Municipis en raó dels compromisos contractats, amb ocasió de la construcció de camins, ponts, escoles i biblioteques.

Entre els segons ingressos, hi ha els que per reintegraments han de fer les Diputacions de Lleida, Tarragona, i la Caixa de Crèdit Comunal, de quantitats pagades a llur compte i profit.

Finalment, l'existència en caixa, que ve consignada en el capítol de Resultes, d'una grossa quantitat procedent de la part d'Emprèstit emesa dintre aquest any, ens permet prescindir d'acudir enguany a noves emissions de l'Emprèstit que tenim acordat, permetent, la quantitat en caixa, la realització, dintre el desenrotllament anual del Pressupost, de tota

l'obra que deixem consignada en el Pressupost de despeses que anem a detallar:

Una raó de mètode informa igualment el projecte de Pressupost de despeses.

Calculat el total d'ingressos, s'imposa el deure d'invertir-los, en primer terme, en aquelles atencions i necessitats que es poden considerar com a essencials a la vida de la nostra institució.

Són aquests els que es refereixen a despeses de Govern i Administració, l'amplitut i quantia dels quals ve fixada per anteriors decisions de l'Assamblea.

Cap variació és de notar en les despeses de Govern.

En les d'Administració, l'experiència de llur aplicació ens ha permès, dintre del motllo administratiu ja acceptat per l'Assamblea, projectar algunes modificacions a les plantilles de personal perquè responguin més a l'adaptació de la feina a fer i a la rapidesa amb què cal fer-la.

Primordialment extesa la nostra activitat al desenrotllament de les Obres públiques, ha sigut precís completar la plantilla del personal tècnic de carreteres amb aquella consignació prudencial, per a personal temporer que respongui al caràcter d'urgència amb què s'han de fer determinades obres, subvencionades per l'Estat amb condició i termini fixos per a realitzar-les.

A aquesta norma d'imperiosa necessitat responen també les consignacions noves per despeses d'Administració, corresponents a l'epígraf *Ampliació del servei tècnic* del Departament de Foment.

Altra innovació, falaguera ben certament, és la consignació, també nova, dintre les despeses del mateix Departament de Foment, que es refereix a la creació de la Secció Tècnica de Telèfons.

Obtinguda del Govern la concessió de les línies telefòniques possibles a Catalunya, permetent la construcció d'una xarxa telefònica propia, havia d'ésser una de les nostres primeres preocupacions la organització d'aquest servei, i a aquesta necessitat imperiosa respòn la partida que us proposem votar per la plantilla de la Secció a crear.

La Secció d'Intervenció i Caixa, el gros augment d'activitat de la qual és de notar, atesa l'empenta donada a la nostra vida, podrà desenrotllar-se normalment amb l'addició, a les seves plantilles respectives, d'un escriptent; quedant iguals les consignacions per a ordenances.

En canvi hem reduït en 5,000 pessetes la consignació de material, i en 18,000 la de despeses de Delegacions, els primers estudis de les quals quedaràn fets en el corrent any.

Finalment, queda disminuïda en 2,000 pessetes la consignació de despeses per a publicacions de la Mancomunitat, última de les variacions a remarcar en aquest capítol 1.º del Pressupost, el concepte de despeses essencials del qual neix de tenir la seva raó d'existència en la mateixa mèdula de la Mancomunitat.

Seguint la raó de mètode, trobem l'altre ordre de despeses que són derivació i complement d'acords de l'Assamblea i contractes autoritzats per ella, com els del capítol 2.º del projecte de Pressupost, per contribucions i impostos, interessos d'Emprèstits, quantitats a pagar pel conveni amb l'Estat de 23 de juny de 1914, i subvenció per la Caixa de Crèdit Comunal fundada per nosaltres.

Res hi ha que observar respecte de les quantitats consignades pels referits conceptes, ja que vénen

prejutjades en llur origen i en llur quantia, nascuda de la obligació condicionada que compleixen.

Les Obres públiques, la Cultura i instrucció, la Beneficència i la sanitat, són les tres grans dèus que amb major amplitut, dintre la nostra limitació de mitjans econòmics, es desenrotllen en el present projecte de Pressupost de despeses.

La força vigorosa del crèdit públic acudint al nostre Emprèstit ens ha permès fitar, en cada un dels grans camps d'aquelles activitats, el terreny a recórrer, i és certament grossa la nostra confiança en l'èxit de l'esdevenidor a l'ovirar la transformació factible en aquests ordres d'interessos.

En 2.233,393'97 pessetes es fixa la quantitat que, per tots conceptes, podrem despendre durant l'any per conservació i construcció de carreteres i camins; quantitat respectable per a iniciar amb fermesa l'obra magna de la definitiva construcció i el millorament del nostre sistema circulatori.

En 700,000 pessetes la suma que per tots conceptes, dintre l'any, podrà ésser esmerçada en compres, instal·lacions i altres despeses d'establiment de la xarxa telefònica, i en 100,000 pessetes per Obres hidràuliques i de sanejament.

Totes elles creiem que són quantitats suficients per a llur aplicació durant l'any pròxim.

No correspon de molt a la proporció que en ordre a la seva espiritualitat li pertoca la consignació per Cultura i instrucció, el total de la qual és de 294,000 pessetes; però complau, malgrat tan migrada consignació, deixar marcada amb ella la iniciativa d'una actuació verament regeneradora, que l'Assamblea, amb son alt patriotisme, anirà eixamplant sòlidament a mesura que les circumstancies ho permetin.

A 1.101,771'46 pessetes puja el total del capítol de despeses per a Beneficència, destinada totalment a dements pobres de Catalunya, xifra importantíssima que, com a obra morta, pesa, per inel·ludible deure de les prescripcions superiors i d'humanitat, sobre les Diputacions, i, pel traspàs de llurs funcions en aquest punt, avui sobre la Mancomunitat.

Així havem arribat a la formació del total projecte de Pressupost per a 1916; obra que, obligada a respondre a una vivent realitat, hem procurat que, en totes les partides o consignacions d'ingressos i, inversament, de despeses, tingui la previsió d'una efectivitat positiva i certa dintre el vinent any .

Per això entenem presentar-vos un Pressupost sincer, en el més estricte sentit de la paraula.

El Consell, en conseqüència, té l'honor de proposar a l'Assamblea el següent

ACORD:

Article únic. S'aprova l'adjunt Pressupost nivellat d'ingressos i despeses per a 1916, important a 5.069,412'93 pessetes; així com les tarifes d'arbitris anexas al d'ingressos.

Palau de la Generalitat, 28 d'octubre de 1915. —
El President, *Enric Prat de la Riba*. — Els Consellers:
Lluís Argemí, Francesc Bartrina, Josep M.ª España, Anselm Guasch, Martí Inglès, Josep Mestres, Alfred Pereña, Agustí Riera.

PRESSUPOST D'INGRESSOS

PRESSUPOST D'INGRESSOS

Número de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	CAPÍTOL I			
	Donatius			
	ARTICLE ÚNIC			
	DONATIUS DE LES DIPUTACIONS MANCOMUNADES			
1	Donatiu de la Diputació Provincial de Barcelona.....	90,000		
2	Idem de la de Girona.....	10,000		
3	Idem de la de Lleida.....	10,000		
4	Idem de la de Tarragona.....	10,000	120,000	120,000
	CAPÍTOL II			
	Compensacions econòmiques pels serveis provin- cialment incorporats a la Mancomunitat			
	ARTICLE PRIMER			
	COMPENSACIONS PEL SERVEI DE SOSTENIMENT DE DEMENTS POBRES			
5	Quantitat que ha d'abonar per dotzenes parts la Di- putació de Barcelona	491,355'51		
	<i>Suma i segueix.....</i>	491,355'51		

Número de la partida		PER CONCEPTES Pessetes	PER ARTICLES Pessetes	PER CAPÍTOLS Pessetes
	<i>Suma anterior.....</i>	491,355'51		
6	Quantitat que ha d'abonar per dotzenes parts la Diputació de Lleida	89,673'75		
7	Quantitat que ha d'abonar per dotzenes parts la Diputació de Tarragona.....	108,757,25		
8	Quantitat líquida que la Diputació de Girona ha d'abonar per dotzenes parts a la Mancomunitat, pel mateix concepte, de conformitat amb les Bases d'incorporació del servei	100,409'70	790,196'21	
ARTICLE II				
COMPENSACIONS PEL SERVEI DE CONSERVACIÓ DE CARRETERES I CAMINS				
9	Quantitat que ha d'abonar la Diputació de Girona, igual a la consignada per aquest servei en el seu Pressupost per a 1914, sense incloure-hi la referent a personal facultatiu, més el suplement per les despeses de conservació dels camins rebuts durant l'any 1914.....	39,117'24		
10	Quantitat que ha d'abonar la Diputació de Lleida, igual a la consignada per aquest servei en el seu Pressupost per a 1914, sense incloure-hi la referent a personal facultatiu, més el suplement per les despeses de conservació dels camins rebuts durant l'any 1914.....	37,816'04		
11	Quantitat que ha d'abonar la Diputació de Tarragona, igual a la consignada per aquest servei en el seu Pressupost de 1914, sense incloure-hi la referent a personal facultatiu	58,280		
12	Quantitat que ha d'abonar la Diputació de Barcelona per a igualar, juntament amb el producte dels arbitris traspassats, la consignada per aquest servei en			
	<i>Sumes i segueix.....</i>	135,213'28	790,196'21	

Número de la partida		PER CONCEPTES Pessetes	PER ARTICLES Pessetes	PER CAPÍTOLS Pessetes
	<i>Sumes anteriors</i>	135,213'28	790,196'21	
13	el seu Pressupost de 1914, sense incloure-hi la referent a personal facultatiu més el suplement per les despeses de conservació de les carreteres i els camins rebuts durant els anys 1914-1915..... Quantitat que ha d'abonar la Diputació de Barcelona, en compensació del servei de conservació de la carretera de Monistrol al Monestir de Montserrat....	396,818'50		
		2,029'94	534,061'72	1.324,257'93
	CAPÍTOL III Repartiment entre'ls Municipis de Catalunya ARTICLE ÚNIC REPARTIMENT			
14	Import del repartiment a raó d'un 4 per 100 sobre ço que s'ha pagat l'any 1914, en cada un dels districtes municipals de Catalunya, a l'Estat, pel concepte de contribució d'utilitats; i que importa, tot junt, 11.095,125 pessetes, segons resulta dels estats de recaptació publicats en la <i>Gaceta de Madrid</i> de 9 de gener de 1915.....	443,805	443,805	443,805
	D'aquesta quantitat de 443,805 pessetes, corresponen:			
	A la Província de Barcelona.....	389,547'32		
	A la Província de Girona.....	17,937'84		
	A la Província de Lleida.....	15,065'20		
	A la Província de Tarragona.....	21,254'64		

Número de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
CAPÍTOL IV				
Ingressos procedents de serveis incorporats				
ARTICLE PRIMER				
ARBITRIS DE CARRETERES				
15	Producte probable dels arbitris sobre establiment de serveis en les carreteres provincials i camins veïnals i sobre llicencies de construcció de terrenys afrontant amb carreteres i camins.....	30,650		
16	Producte probable de l'arbitri sobre circulació d'automòbils per carreteres i camins de la Mancomunitat.....	102,500	133,150	
	D'aquesta quantitat es calculen per a la Província de Barcelona.....			
	Per a les altres.....			
	95,000			
	7,500			
ARTICLE II				
INGRESSOS PROCEDENTS DEL SERVEI DE DEMENTS				
17	Quantitat que es calcula que es rebrà d'altres Diputacions i de les families dels dementis asilats i sostinguts per compte de la Mancomunitat.....	19,000		
18	Quantitat que es creu que produiràn els treballs agrícoles i industrials en el Manicomi de Salt, i venda d'efectes.....	4,100	23,100	
	<i>Suma i segueix.....</i>		156,250	

Número de la partida	
	<i>Suma anterior</i>
	ARTICLE III
	PUBLICACIONS DE LA MANCOMUNITAT
19	Ingressos que pot produir la venda d'aquestes publicacions, així com la del <i>Bulletí Oficial</i> de la Mancomunitat, quan se publiqui
	CAPÍTOL V
	Emprèstits
	CAPÍTOL VI
	Subvencions i reintegracions
	ARTICLE ÚNIC
20	Quantitat a compte que durant aquest any haurà de reintegrar a la Mancomunitat la Diputació de Lleida, en raó del compromís que aquella va contraure amb la Direcció General d'Obres Públiques, de respondre de ço que l'esmentada Diputació devia a l'Estat per raó d'endarreriments d'obres de camins veïnals, segons el conveni de 21-23 de juny de 1914
	<i>Suma i segueix</i>

PER CONCEPTES Pessetes	PER ARTICLES Pessetes	PER CAPÍTOLS Pessetes
	156,250	
100	100	156,350
10,000		
10,000		

Número de la partida	
	<i>Suma anterior</i>
21	Quantitat a compte que durant aquest any haurà de reintegrar a la Mancomunitat la Diputació de Tarragona per igual concepte
22	Quantitat que la Caixa de Crèdit Comunal haurà d'ingressar en la Caixa de la Mancomunitat perquè aquesta pugui atendre el pagament dels interessos dels títols de l'Emprèstit especial de la dita Caixa que aquesta posi en circulació durant l'any 1916
23	Quantitat que haurà d'abonar l'Estat com a import de la pedra que s'haurà d'acopiar per a la conservació dels camins de la Diputació de Barcelona, construïts amb subvenció de l'Estat
24	Quantitat que es calcula que abonarà l'Estat per a subvencionar la construcció de camins relacionats en el conveni de 25 de maig de 1914
25	Quantitats a ingressar per Municipis en raó dels compromisos contrets amb ocasió de la construcció de camins, ponts, escoles i biblioteques
CAPÍTOL VII	
Resultes	
ARTICLE ÚNIC	
26	Quantitat que es calcula que hi haurà en Caixa el dia 1. ^{er} de gener de 1916, procedent de l'emissió de 6,619 obligacions de l'Emprèstit

PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
10,000		
10,000		
60,000		
30,000		
300,000		
15,000	425,000	425,000
2.600,000	2.600,000	2.600,000

TOTALS

	Pessetes
Ingressos ordinaris.....	2.469,412'93
Ingressos d'Emprèstit.....	2.600,000'—
	5.069,412'93

RESUM GENERAL D'INGRESSOS

	Pessetes
CAPÍTOL I. Donatius de les Diputacions mancomunades.	120,000'—
CAPÍTOL II. Compensacions econòmiques pels serveis provincials incorporats a la Mancomunitat	1.324,257'93
CAPÍTOL III. Repariment entre els Municipis de Catalunya.....	443,805'—
CAPÍTOL IV. Ingressos procedents de serveis incorporats..	156,350'—
CAPÍTOL V. Emprèstits.....	»
CAPÍTOL VI. Subvencions y reintegracions.....	425,000'—
CAPÍTOL VII. Resultes.....	2.600,000'—
TOTAL.....	5.069,412'93

PRESSUPOST DE DESPESES

PRESSUPOST DE DESPESES

Número de la partida		PER CONCEPTES Pessetes	PER ARTICLES Pessetes	PER CAPÍTOLS Pessetes
CAPÍTOL I				
Govern i Administració de la Mancomunitat				
ARTICLE PRIMER				
DESPESES DE GOVERN				
1	Despeses de representació de la Presidència	12,000		
2	Remuneració del Consell Permanent i despeses de viatge dels senyors Consellers	60,000		
3	Despeses d'estada i de viatge dels senyors Diputats que assisteixin a les sessions de l'Assamblea.....	20,000	92,000	
ARTICLE II				
DESPESES D'ADMINISTRACIÓ				
OFICINES				
DEPARTAMENT DE GOVERNACIÓ				
4	Un oficial lletrat, amb el sòu de	4,000		
5	Dos auxiliars, amb el sòu de 2,500 pessetes cada un.....	5,000		
6	Gratificació a un auxiliar interí encarregat del Registre General.....	750		
7	Un dactilògraf, amb el sòu de.....	1,800		
	<i>Sumes i segueix.....</i>	11,550	92,000	

Número de la partida			PER CONCEPTES	PER ARTICLES	PER CAPÍTOLS
			Pessetes	Pessetes	Pessetes
		<i>Sumes anteriors.....</i>		92,000	
8	Dues dactilògrafes, amb el sòu de 1,320 pes-	11,550			
	setes cada una.....	2,640			
9	Gratificació a un cal·lígraf interí.....	840	15,030		
DEPARTAMENT DE FOMENT					
<i>Secció Administrativa</i>					
10	Un oficial lletrat, amb el sòu de.....	4,000			
11	Un auxiliar, amb el sòu de.....	2,500			
12	Un dactilògraf, amb el sòu de.....	1,800			
13	Una dactilògrafa, amb el sòu de.....	1,320	9,620		
<i>Secció tècnica de Carreteres</i>					
14	Un enginyer, major de la Secció, amb el				
	sòu de.....	7,500			
15	Quatre enginyers subalterns, amb el sòu de				
	6,000 pessetes cada un.....	24,000			
16	Set ajudants, amb el sòu de 4,000 pessetes				
	cada un.....	28,000			
17	Set sobrestants, amb el sòu de 3,000 pessetes				
	cada un.....	21,000			
18	Un mecanògraf registrador.....	1,800			
19	Sis delineants escrivents, amb el sòu de				
	1,800 pessetes cada un.....	10,800	93,100		
<i>Secció tècnica de Telèfons</i>					
20	Per a la organització d'aquesta Secció tècnica, a mida				
	que la instal·lació del servei ho exigeixi.....		17,600		
		<i>Sumes i segueix.....</i>	135,350	92,000	

Número de la partida		
	<i>Sumes anteriors....</i>	
	<i>Ampliació del servei tècnic</i>	
21	Per a personal temporer amb destinació a ampliar serveis tècnics i crear-ne de nous.	17,000
22	Gratificació al personal facultatiu de les Oficines d'Obres públiques de les Diputacions de Barcelona, Girona i Lleida.....	12,300
	DEPARTAMENT D'HISENDA	
	<i>Secció Administrativa general</i>	
23	Gratificació al Cap interí del Departament ..	4,000
24	Un auxiliar, amb el sòu de	2,500
25	Gratificació a un dactilògraf	1,020
26	Inspector d'arbitris.....	2,500
27	Celador d'arbitris.....	1,800
	<i>Secció d'Intervenció</i>	
28	Gratificació a l'interventor interí	2,000
29	Un auxiliar, amb el sòu de	2,500
30	Gratificació a un auxiliar interí	800
31	Un escriptent, amb el sòu de.....	1,800
	<i>Caixa</i>	
32	Gratificació al caixer interí	1,500
33	Gratificació a l'auxiliar interí	750
34	Gratificació a un escriptent interí.....	500
	<i>Sumes i segueix.....</i>	

PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPITOLS — Pessetes
135,350	92,000	
29,300		
11,820		
7,100		
2,750		
186,320	92,000	

Número de la partida	
	<i>Sumes anteriors</i>
	ORDENANCES
35	Dos porters, amb el sòu de 1,500 pessetes cada un..... 3,000
36	Un ciclista, amb el sòu de 750
	MATERIAL
37	Per a despeses ordinaries i extraordinaries de material de les Oficines de la Mancomunitat i del Consell, empleats temporers, impresos, d'adquisició i reparació de moblatge, i altres.....
	ARTICLE III
	DELEGACIONS
38	Per a despeses d'estudi, preparació i gestió de delegacions de serveis administratius de l'Estat.....
	ARTICLE IV
	PUBLICACIONS DE LA MANCOMUNITAT
39	Per a atendre a les despeses que exigeixi la publicació dels acords de la Mancomunitat o bé la d'un <i>Butlletí Oficial</i> de la Mancomunitat de Catalunya...

PER CONCEPTES Pessetes	PER ARTICLES Pessetes	PER CAPÍTOLS Pessetes
186,320	92,000	
3,750		
25,000	215,070	
12,000	12,000	
4,000	4,000	323,070

Número de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	CAPÍTOL II			
	Càrregues			
	ARTICLE PRIMER			
	CONTRIBUCIONS I IMPOSTOS			
40	Per a pagar les contribucions, impostos i recàrrecs corresponents per tots conceptes als sòus, indemnitzacions i gratificacions dels empleats de la Mancomunitat, i altres pagaments que acordi el Consell, i a tots els pagaments que es facin a càrrec de l'article primer del capítol I d'aquest Pressupost.	24,000	24,000	
	ARTICLE II			
	EMPRÈSTITS			
	<i>Despeses generals d'emprèstits</i>			
41	Interès anual al 4'50 per 100 de 6,619 obligacions. . . .	148,927'50	148,927'50	
	ARTICLE III			
	CONTRACTES			
42	Quantitat que la Mancomunitat ve obligada a pagar a l'Estat, durant l'any 1916, segons el conveni de 23 de juny de 1914	40,000	40,000	212,927'50

Número de la Partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
CAPÍTOL III				
Obres públiques				
ARTICLE PRIMER				
CARRETERES I CAMINS				
<i>Servei de conservació de carreteres i camins, incorporat a la Mancomunitat per les Diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona</i>				
43	Personal de capataços i peons	450,000		
44	Eines i aparells	10,000		
45	Grava, arbrat i altres despeses de material	253,393'97		
46	Indemnitzacions i despeses de viatge al personal facultatiu per sortides fora de la seva residència	15,000		
<i>Construcció de carreteres i camins</i>				
47	Quantitat a invertir en l'estudi, projecte, construcció i recepció dels camins subvencionats per l'Estat i adjudicats en virtut del segon concurs obert pel mateix	505,000		
48	Per la construcció de carreteres interprovincials i intercomarcals i de camins especialment de pobles incomunicats	600,000		
49	Per a despeses de tota mena, relacionades amb obres d'acabament i millora de carreteres i camins, i amb la construcció de ponts i altres mitjans de comunicació	400,000	2.233.393'97	
<i>Suma y segueix.....</i>			2.233.393'97	

Número de la partida		PER CONCEPTES Pessetes	PER ARTICLES Pessetes	PER CAPÍTOLS Pessetes
	<i>Suma anterior</i>		2.233.393'97	
	ARTICLE II			
	SERVEI TELEFÒNIC			
50	Per a l'adquisició de xarxes telefòniques existents, instal·lació de noves línies telefòniques i altres despeses relacionades amb la preparació i establiment d'aquest servei.....	700,000	700,000	
	ARTICLE III			
	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT			
51	Per a preparar o subvencionar la construcció d'obres d'aquesta classe que siguin d'interès general	100,000	100,000	3.033.393'97
	CAPÍTOL IV			
	Cultura i instrucció			
	ARTICLE PRIMER			
52	Per a les despeses d'organització i sosteniment d'un Institut General d'Educació, creat per la Mancomunitat a la reunió de l'Assamblea de 29 de maig de 1914.....	20,000		
53	Al Museu Social, amb destí a l' <i>Anuari Estadístic</i>	1,000		
54	Per a les despeses de l'Escola d'Estiu i del <i>Bulletí</i> dedicat als Mestres i Professors.....	14,000	35,000	
	<i>Suma i segueix</i>		35,000	

Número de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	<i>Suma anterior.....</i>		35,000	
	ARTICLE II			
	ESCOLES I BIBLIOTEQUES			
55	Per a subvencionar la construcció d'edificis escolars i a la formació de Biblioteques.....	245,000		
56	Despeses de funcionament de l'Escola de Bibliotecaries.	7,000		
57	Cursos breus especialitzats d'Agricultura.....	7,000	259,000	294,000
	CAPÍTOL V			
	Beneficencia			
	ARTICLE PRIMER			
	ATENCIONS GENERALS			
	<i>Dements pobres de les Províncies de Barcelona, Lleida i Tarragona</i>			
58	Per a estades i altres despeses relacionades amb el servei de dements a les Províncies de Barcelona, Lleida i Tarragona.....	731,704'78	731,704'78	
	ARTICLE II			
	DEMENTS DE LA PROVINCIA DE GIRONA			
	<i>Manicomi de Salt</i>			
59	Despeses de sosteniment del Manicomi de Salt, de la Província de Girona.....	141,066'68	141 066'68	
	<i>Suma i segueix.....</i>		872,771'46	

Número de la partida		PER CONCEPTES Pessetes	PER ARTICLES Pessetes	PER CAPÍTOLS Pessetes
	<i>Suma anterior.....</i>		872,771'46	
	ARTICLE III			
	INSPECCIÓ DEL SERVEI DE DEMENTS			
60	Per a l'inspecció facultativa dels dementos asilats per compte de la Mancomunitat	4,000	4,000	
	ARTICLE IV			
	REORGANITZACIÓ DEL SERVEI DE SOSTENIMENT DE DEMENTS POBRES			
61	Amb destinació a les despeses de tota mena relacionades amb la reorganització i reforma del servei de sosteniment i tractament de dementos pobres de Catalunya	225,000	225,000	1.101,771'46
	CAPÍTOL VI			
	Sanitat			
	ARTICLE ÚNIC			
62	Amb destinació a despeses relacionades amb el sanejament d'algunes comarques catalanes infectades de paludisme, sota la direcció de l'Institut de Ciències	8,000	8,000	8,000

Número de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
CAPÍTOL VII Caixa de Crèdit Comunal				
ARTICLE PRIMER				
63	Per al pagament d'interessos al 4'50 per 100 dels títols de l'Emprèstit especial que la Caixa de Crèdit posi en circulació durant l'any 1916	60,000	60,000	
ARTICLE II				
64	A compte de la subvenció extraordinària de 60,000 pessetes concedida a la Caixa de Crèdit Comunal per a les despeses d'organització i sosteniment de la dita Caixa, segons acord de l'Assamblea, de 28 de maig de 1914	10,000	10,000	70,000
CAPÍTOL VIII Imprevistos				
ARTICLE ÚNIC				
65	Per a les despeses d'aquesta classe	26,250	26,250	26,250

TOTALS

	Pessetes
Despeses ordinaries	2.154,412'93
Despeses d'emprestit, més les d'inversió de subvencions i reintegracions de l'Estat i els Municipis (315,000 pes- setes).....	2.915,000'—
	5.069,412'93

RESUM GENERAL DE DESPESES

	Pessetes
CAPÍTOL I. Govern i Administració de la Mancomunitat.	323,070'—
CAPÍTOL II. Càrregues	212,927'50
CAPÍTOL III. Obres públiques.....	3.033,393'97
CAPÍTOL IV. Cultura i Instrucció..	294,000'—
CAPÍTOL V. Beneficència	1.101,771'46
CAPÍTOL VI. Sanitat	8,000'—
CAPÍTOL VII. Caixa de Crèdit Comu- nal	70,000'—
CAPÍTOL VIII. Imprevistos	26,250'—
	5.069,412'93

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

ANEXES AL PRESSUPOST

ANEXE NÚM. 1

ARBITRIS SOBRE ESTABLIMENT DE SERVEIS I SERVITUTS EN
CARRETERES PROVINCIALS I CAMINS VEÏNALS A CÀRREC
DE LA MANCOMUNITAT.

PRIMERA PART

Permisos per a edificacions i obres

Per la construcció d'escorredors i passos sobre cunetes i de passos en terraplè per carruatges, de tres metres d'ample; per cada permís:

En la zona de 1. ^a classe.....	50
En les zones de 2. ^a classe.....	25
En les zones de 3. ^a classe.....	12'50
En les zones de 4. ^a classe.....	8'35

a) Per cada metre lineal d'ampliació dels expressats passos i dels existents, s'abonarà la quinta part ($\frac{1}{5}$) del que correspon a la tarifa de les respectives zones.

b). Per cada permís de pas provisional sobre cuneta o terraplè, que caducarà als sis mesos de sol·licitat, s'abonarà la tercera part ($\frac{1}{3}$) del que correspon a la tarifa anterior de les respectives zones.

Per la construcció i ampliació d'edificis afrontant amb carreteres provincials o camins veïnals; per metre lineal de fatxada sobre el camí o carretera:

En la zona de 1. ^a classe.....	
En les zones de 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a classe.....	2'50
En les zones de 4. ^a classe.....	1'70
Quan l'obra tingui un pis o pisos sobre la planta baixa, es pagarà, de més, per cada metre superficial de fatxada, donant a la carretera, sobre planta baixa.....	0'10
Per la reparació dels dits edificis i per realització d'altres obres que afectin llur exterior, dins la zona de servitut reglamentaria (1); per cada permís:	
En la zona de 1. ^a classe.....	20
En les zones de 2. ^a classe.....	10
En les zones de 3. ^a classe.....	5
En les zones de 4. ^a classe.....	3'35
Quan les obres de reparació o reforma arribin a la sobreplanta baixa, es pagarà de més, per cada metre superficial de fatxada donant a la carretera, sobre la dita planta baixa, afectat per la reforma o reparació	0'05
Per la construcció de closos o tanques definitius de ferro, mamposteria o altre material anàleg, en terrenys afrontant amb carreteres o camins; per cada metre lineal de clos:	
En la zona de 1. ^a classe.....	2
En les zones de 2. ^a classe.....	1
En les zones de 3. ^a classe.....	0'50
En les zones de 4. ^a classe.....	0'35
Per la construcció o emplaçament de tanques provisionals i de precaució en els dits terrenys; per cada metre lineal de tanca:	
En la zona de 1. ^a classe.....	1
En les zones de 2. ^a classe.....	0'50
En les zones de 3. ^a classe.....	0'25
En les zones de 4. ^a classe.....	0'15

(1) La zona de servitut reglamentaria arriba fins a 25 metres, a comptar de l'aresta de la carretera.

Per la construcció o instal·lació de tanques o closos en els dits terrenys, amb filferro, filferro amb punxes (arç artificial) o altres elements anàlegs amb pals espaiats; per metre lineal de tanca:

En la zona de 1. ^a classe.....	1
En les zones de 2. ^a classe.....	0'50
En les zones de 3. ^a classe.....	0'25
En les zones de 4. ^a classe.....	0'15

Pel permís (a precari i condicional) per a ocupar els passeigs i aceres de les carreteres i camins amb la instal·lació de taules, cadires, llocs de venda o begudes; per cada metre quadrat que s'ocupi durant un trimestre:

En les zones de 1. ^a i 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a i 4. ^a classe.....	2'50

Per cada permís l'objecte del qual no estigui comprès en els conceptes precedents; a excepció de la construcció i arranjamant d'aceres i baixades d'aigües, en la línia de fatxada:

En la zona de 1. ^a classe.....	10
En les zones de 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a classe.....	2'50
En les zones de 4. ^a classe.....	1'70

SEGONA PART

Permisos per a instal·lacions i canalitzacions

Per la obertura de valls en carreteres provincials o camins veïnals, o en la zona d'urbanització de les mateixes vies, per a noves instal·lacions de canonades per a aigua o gas o altres serveis; per metre lineal de vall:

En la zona de 1. ^a classe.....	10
En les zones de 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a classe.....	2'50
En les zones de 4. ^a classe.....	1'70

(m) — Quan la obertura del vall sigui per a la reparació de canonades o per a la substitució

d'altres de igual classe, la instal·lació i servitut de les quals estigui ja autoritzada, s'abonarà, per metre lineal, la meitat ($\frac{1}{2}$) que indica la tarifa de les respectives zones.

Si la instal·lació, per ésser transversal al camí, no es troba agreujada amb canon, pagarà pel permís els drets de tarifa amb un augment de 20 per 100.

Per la obertura de valls en les propies vies i en llur zona d'urbanització, per a la instal·lació de conduccions d'energia elèctrica subterrànies; per metre lineal de vall:

En la zona de 1. ^a classe.....	5
En les zones de 2. ^a classe.....	2'50
En les zones de 3. ^a classe.....	1'25
En les zones de 4. ^a classe.....	0'85

(n) — Quan la obertura del vall sigui per a la reparació de conduccions d'energia o per a la substitució d'altres de igual classe, la instal·lació i servitut de les quals estigui autoritzada, s'abonarà, per metre lineal, la meitat ($\frac{1}{2}$) que indica la tarifa de les respectives zones.

Si la instal·lació, per ésser transversal al camí, no es troba agreujada amb canon, pagarà pel permís els drets de tarifa amb un augment d'un 20 per 100.

Per la obertura de valls i ocupació del subsol en galeria o capacitat coberta en les propies vies i instal·lació de caixes de distribució d'energia elèctrica, altres aparells, canonades i conduccions de totes classes, en llur zona d'urbanització; per metre de la caixa:

En les zones de 1. ^a i 2. ^a classe.....	100
En les zones de 3. ^a i 4. ^a classe.....	50

Per cada pal, caixa o aparell que es col·loqui en carreteres provincials o camins veïnals a major distància de 3 metres de l'aresta de la via o dins de la zona d'urbanització, amb destinació a l'estesa aèrea de conduccions d'energia elèctrica, ocupant una superfície menor d'un metre quadrat:

En la zona de 1. ^a classe.....	50
En les zones de 2. ^a classe.....	25
En les zones de 3. ^a classe.....	12'50
En les zones de 4. ^a classe.....	8'35

Quan s'ocupi una superfície major d'un metre, s'abonarà a proporció de la que s'ocupi.

Per cada pal, caixa o aparell que es col·loqui fóra de la zona d'urbanització de les dites vies, però dins de la zona de servitut reglamentària, amb destinació a l'estesa de conduccions d'energia elèctrica, ocupant una superfície menor d'un metre quadrat:

En la zona de 1. ^a classe.....	20
En les zones de 2. ^a classe.....	10
En les zones de 3. ^a classe.....	5
En les zones de 4. ^a classe.....	3'35

Quan s'ocupi una superfície major d'un metre s'abonarà a proporció de la que s'ocupi.

Per cada indicador d'anuncis que es col·loqui dins la zona d'urbanització a menor distancia de 6 metres i a major de 3 de l'aresta de la carretera; per cada permís, que caducarà a l'any de sol·licitat:

En la zona de 1. ^a classe.....	10
En les zones de 2. ^a classe.....	8
En les zones de 3. ^a classe.....	6
En les zones de 4. ^a classe.....	4

Per cada indicador d'anuncis que es col·loqui fóra de la zona d'urbanització i dins de la servitut reglamentària; per cada permís:

En la zona de 1. ^a classe.....	5
En les zones de 2. ^a classe.....	4
En les zones de 3. ^a classe.....	3
En les zones de 4. ^a classe.....	2

Per cada encetall en vall de prova, per a determinar la situació d'averfes en les conduccions del subsol de carreteres i camins:

En les zones de 1. ^a i 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a i 4. ^a classe.....	2'50

ZONES

La zona 1.ª comprendrà els termes municipals de Barcelona i Sarrià.

La zona 2.ª, els termes municipals que excedeixin de 15,000 habitants.

La zona 3.^a els termes municipals que excedeixin de 3,000 habitants.

La zona 4.ª tots els altres termes municipals.

TERCERA PART

Canon anual per servituds i serveis establerts en carreteres provincials i camins veïnals

Per la servitud de passos per a carruatges sobre cuneta o en terraplè, establerts des de 1912 o que s'estableixin d'aquí endavant; per cada pas.....	3
Per la redempció del canon corresponent a cada pas	80

La Mancomunitat declararà exceptuats del pagament d'aquest canon els que cedeixin gratuïtament els terrenys per a la construcció de la carretera o camí.

Per la ocupació del subsol de les carreteres i camins amb cables elèctrics, o amb canonades per a aigua o gas, instal·lats en sentit longitudinal del camí; per cada metre lineal de canoana:

En la zona de 1. ^a classe.....	0'20
En les zones de 2. ^a classe.....	0'10
En les zones de 3. ^a classe.....	0'05
En les zones de 4. ^a classe.....	0'25

Per la ocupació del subsol en galeria o capacitat coberta o per instal·lació aèria de les caixes de distribució d'energia elèctrica; per cada metre quadrat de superfície ocupada:

En les zones de 1. ^a i 2. ^a claesse.....	5'10
En les zones de 3. ^a i 4. ^a class.....	
Per estesa de cables elèctrics aeris, per sobre la carretera i camins dins de la zona d'urbanització, a saber:	
Els destinats exclusivament a l'enllumenatge; per metre lineal de línia	0'05
Els altres per metre de línia.....	0'10
Quan l'extensió de la línia excedeixi de 10,000 volts; per cada metre de línia.....	0'20

QUARTA PART

Tramvies

Els tramvies establerts o que s'estableixin en carreteres provincials o en camins veïnals, satisfaràn, en concepte de canon anual per l'estesa de llurs línies; per cada metre lineal de via

0'50

En aquest canon va compresa la estesa de la línia elèctrica aèria o subterrània destinada a suministrar la força.

ANEXE NÚM. 2

ARBITRIS SOBRE CIRCULACIÓ D'AUTOMÒBILS PER CARRETERES
PROVINCIALS I CAMINS VEÏNALS A CÀRREC DE LA MANCO-
MUNITAT, I LLOCS DE PARADA DE CARRUATGES EN AQUELLS.

I

Per a poder circular lliurement per carreteres provin-
cials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat,
els automòbils pertanyents a persones veïnes o domi-
ciliades a Catalunya hauràn d'anar proveïts d'una patent
propia, anual, de circulació, que s'expedirà a raó de
cent pessetes una.

II

El preu de la patent de lliure circulació dels auto-
mòbils destinats al servei públic regular de transport de
passatgers i mercaderies serà de *duescentes cinquanta*
pessetes anuals.

III

Els que posseïxin un sol cotxe automòbil dels com-
presos en la base I hauràn de pagar l'al·ludida quota
anual de circulació de *cent* pessetes; els que posseïxin
dos cotxes pagaràn la de *cent vinticin* pessetes; i per
cada cotxe més satisfaràn *vingt* pessetes anuals.

Els que posseïxin un sol cotxe automòbil dels com-
presos en la base II hauràn de pagar l'esmentada
quota anual de circulació, de *dues centes cinquanta* pes-
setes; els que posseïxin dos cotxes pagaràn la de *tres-*

centes quinze pessetes; i per cada cotxe més se satisfaràn cinquanta pessetes.

IV

Els automòbils matriculats per primera vegada després de començat l'exercici econòmic respectiu, satisfaràn la part proporcional de quota corresponent al temps que falti per a acabar l'any.

V

Per als cotxes dels estrangers o nacionals no residents en aquestes Províncies, es facilitaràn permisos gratuïts de lliure circulació, valedors sols per a un mes.

No es podran concedir més de tres permisos de forasters, anualment, a una mateixa persona.

VI

Transcorregut el termini de cobrament voluntari que assenyali el Consell Permanent, els propietaris d'automòbils compresos en qualsevulga de les tres primeres bases anteriors que siguin sorpresos circulant per carreteres provincials o camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat sense haver-se proveït de l'abans al·ludida patent anual, hauràn de pagar, per dret de circulació durant l'any, doble de la quota que ordinariament els corresponia, si la paguen dins els vuit dies feiners següents a aquell en què se'ls hagi invitat per ofici a pagar-la; i triple quota si deixen transcórrer els expressats vuit dies sense satisfer l'arbitri, el qual, en tal cas, es farà efectiu per la via administrativa d'apremi.

VII

El Consell Permanent podrà concertar o arrendar aquest servei.

VIII

Per l'autorització d'un lloc de parada per a carruatges i automòbils, al trimestre:

Per cada carruatge

	<u>Pessetes</u>
1. ^a i 2. ^a zona.....	10
3. ^a i 4. ^a zona.....	5

Per cada automòbil

1. ^a i 2. ^a zona.....	20
3. ^a i 4. ^a zona.....	10

ANEXE NÚM. 3

RELACIÓ DE CARRETERES I CAMINS LA CONSERVACIÓ DELS
 QUALS ES TRASPASSA A LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA
 EN 1.ª DE GENER DE 1916.

RELACIÓ DE CARRETERES

Numera- ció	DENOMINACIÓ	Llargada en quilòmetres
1	De Gràcia a Manresa.....	28'250
2	De Cornellà a Fogàs de Tordera.....	35'150
3	De Sant Boi de Llobregat a La Llacuna.	18'650
4	De Masnou a Granollers.....	16'930
5	De Sant Sadurn de Noya a Sentmenat.	31'280
6	De Caldes de Montbui a Sant Celoni..	33'250
7	D'Esparraguera a Manresa amb ramal a Olesa	15'000
8	De Sant Llorenç Savall a Llinàs.....	51'520
9	De Sant Feliu de Codines a Centelles..	19'690
10	De Vilafranca a La Llacuna i ramal a Torrelles de Foix.....	32'110
11	De Bruch a Manresa amb ramal a Mont- serrat	26'280
12	De Moià a Calaf, per Suria.....	56'680
13	D'Igualada a Santa Coloma de Queralt.	15'910
14	De Vich al límit amb Girona, en direcció a Sant Hilari	26'580
15	De Manlleu al límit amb Girona, per Sant Pere de Torelló.....	10'720
	<i>Suma i segueix.....</i>	418'00

Numera- ció	DENOMINACIÓ	Llargada en quilòmetres
	<i>Suma anterior</i>	418'000
16	De Montesquiu al límit amb Lleida, per Berga	48'000
17	De la de Vilafranca a Aguiló a la d'Iguada a Sitges, per Fontrubí.....	17'370
18	De la de Moncada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola.....	6'360
19	De Palautordera a la de Caldes de Montbui a Sant Celoni.....	4'870
20	De Collsuspina al límit amb Girona en direcció a Viladrau.....	6'550
21	De Prats de Lluisanès a Sant Quirse de Besora, amb ramal a Sant Boi..	20'050
22	De l'Ametlla del Vallès al Coll de la Manya	4'750
23	De Vich, per Roda, a entroncar amb la de Vich a Olot.....	11'970
	TOTAL.....	537'920

RELACIÓ DE CAMINS PER DISTRICTES

Numera- ció	DENOMINACIÓ	Llargada en quilòmetres
	<i>Arenys de Mar</i>	
1	De Sant Celoni a Gualba amb ramal a la Batlloria.....	9'550
2	De Sant Cebrià de Vallalta a Sant Pol de Mar.....	3'490
3	De Sant Vicens de Llavaneres a Caldes d'Estrach i ramal.....	3'180
4	De Malgrat a Blanes amb ramal a Palafròls	2'570
5	De Sant Cebrià a Sant Iscle de Vallalta.	3'760
	<i>Suma i segueix</i>	22'550

Numera- ció	DENOMINACIÓ	Llargada en quilòmetres
	<i>Suma anterior.....</i>	22'550
	<i>Barcelona</i>	
1	De Sarrià a Vallvidrera.....	5'590
2	De Barcelona al Prat de Llobregat....	4'740
	<i>Berga</i>	
1	D'Avià a la carretera de Solsona a Ri- bes, amb ramal.....	0'920
	<i>Granollers</i>	
1	De la carretera de Sant Feliu de Codi- nes a Centelles a la de Mollet a Moià, per Sant Quirse Safaja.....	2'250
2	De Cardedeu a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.....	5'020
3	De Montmeló a la carretera de Masnou a Granollers.....	4'410
4	De Parets a la carretera de Sant Llo- renç Savall a Llinàs.....	13'420
5	De Sant Adrià de Besòs a La Roca, en la carretera de Mataró a Granollers..	25'820
6	De Corró de Vall a Cànoves.....	8'780
7	De Belulla al Coll de la Manyà.....	3'820
8	De Caldes de Montbui a Sant Sebastià de Montmajor.....	11'640
	<i>Igualada</i>	
1	De Carme a la Pobla de Claramunt...	5'190
2	De Piera a Hostalets de Pierola.....	2'650
3	D'Odena a la carretera de Madrid a França per La Junquera.....	3'670
4	De Tous a la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt.....	1'270
5	De La Llacuna a la carretera de Valls a Igualada.....	3'800
6	De Carme a Orpí.....	8'600
7	De Calaf a Sant Martí de Sesgaioles...	3'900
	<i>Suma i segueix.....</i>	138'040

Numera- ció	DENOMINACIÓ	Llargada en quilòmetres
	<i>Suma anterior.....</i>	138'040
	<i>Manresa</i>	
1	D'Artès al pont de Cabrianes.....	5'360
2	De Manresa a Sampedor.....	6'290
3	De Casa Gomis (Collbató) a Monistrol de Montserrat.....	2'630
4	De Navarcles a Talamanca.....	9'250
5	De Manresa al pont de Vilumara.....	5'760
6	De Navarcles a la carretera de Basella a Manresa.....	5'830
7	De Sant Mateu de Bages a Callús.....	6'700
	<i>Mataró</i>	
1	De Masnou a Teià.....	1'700
2	De Mongat a Tiana.....	2'580
3	De Sant Genís de Vilassar a Sant Cris- tòfol de Premià.....	2'860
4	De Sant Pere a Sant Cristòfol de Pre- mià i ramal.....	2'970
5	D'Orrius a la riera de Clarà.....	3'000
6	De Sant Andreu de Llavaneres a la car- retera de Madrid a França.....	1'980
	<i>Sabadell</i>	
1	De Sabadell (Creu Alta) a Matadepera.	7'750
2	De Serdanyola a Moncada, per Ripollet.	3'090
	<i>Sant Feliu de Llobregat</i>	
1	De Gelida a Sant Llorenç d'Hortons..	6'790
2	De la carretera de Tarragona a Barce- lona a Corbera de Llobregat i ramal.	8'160
3	De Cornellà a Sant Feliu de Llobregat.	3'470
4	De Gavà a Begues.....	10'220
5	De la carretera de Tarragona a Barce- lona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobre-	
	<i>Suma i segueix.....</i>	234'430

Numera- ció	DENOMINACIÓ	Llargada en quilòmetres
	<i>Suma anterior.....</i>	234'430
	gat, i ramal a Santa Coloma de Cer- velló	9'600
6	De Sant Boi de Llobregat a Begues (tros 1. ^r , fins a Sant Climent).....	4'680
7	De Sant Vicens dels Horts a Sant Martí de Torrelles.....	5'200
8	De Papiol a l'estació	1'600
	<i>Terrassa</i>	
1	De Terrassa a Talamanca i ramals a Matadepera i Mura.....	30'870
2	D'Ullastrell a la carretera de Sant Sa- durní de Noia a Sentmenat.....	3'770
3	De Vacarisses a l'estació d'Olesa de Montserrat	5'520
	<i>Vich</i>	
1	De Folgaroles a entroncar amb la carre- tera de Vich al límit amb Girona en direcció a Sant Hilari	1'600
2	De l'Hostal de la Fullaca al límit amb Girona	2'510
3	De Manlleu a La Gleva (Masfés de Sant Hipòlit)	3'920
4	De la carretera de Manresa a Girona en Collsuspina a Santa Maria de Seva. (trossos 1. ^r i 3. ^r).....	5'620
5	De Taradell a l'estació de Balenyà ..	5'360
6	De Vich a la carretera de Moià a Calaf.	17'490
7	De Sant Quirse de Besora a Vidrà....	11'990
8	De Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipò- lit de Voltregà.....	15'730
9	De Sant Julià de Vilatorrada a Vilalleons.	4'100
	<i>Vilafranca del Penadès</i>	
1	De la carretera d'Igualada a Sitges pel Pla a Lavid i Terrassola.....	8'340
	<i>Suma i segueix.....</i>	372'330

Numera- ció	DENOMINACIÓ	Llargada en quilòmetres
	<i>Suma anterior.....</i>	352,330
2	De la carretera de Tarragona a Barce- lona per Ordal i l'Avern a Pla del Penadès	8'900
3	Del Gornet a la carretera d'Igualada a Sitges	1'430
4	De Martorell a Vilafranca del Penadès.	24'240
5	De Monjos a Castellví de la Marca....	9'140
6	D'Olesa de Bonesvalls a Avinyonet....	9'230
7	De Pontons a Torrelles de Foix.....	6'160
8	De Sant Sadurní de Noia a la carrete- ra de Capellades a Martorell	8'630
9	De Sant Joan de Mediona a Sant Pere Sacarrera	4'800
10	De Vilafranca a Guardiola per Viloví..	9'030
11	De Pacs a la carretera de Vilafranca a La Llacuna	0'720
	<i>Vilanova</i>	
1	De Sant Pere de Ribes a Olivella.....	9'750
2	De Sant Pere de Ribes a Vilanova.....	5'800
3	De Vilanova a Arbós per Castellet i Gornal	14'000
	TOTAL.....	484'160

ANEXE NÚM. 4

MANICOMI DE SALT (GIRONA)

Pressupost especial de despeses del Manicomi de Salt, de la Província de Girona.

	PESSETES	PESSETES
CAPÍTOL I		
QUEVIURES, UTILLATGE I COMBUSTIBLES		
Pels que es consideren necessaris per als asilats, durant l'any	80,500	
Pels que es consideren necessaris per als dependents que gaudeixen d'aquest benefici	13,000	93,500
CAPÍTOL II		
FARMACIA		
Per compra de medicines, efectes d'apotecaria per a aquest Establiment, i vacuna	1,750	1,750
CAPÍTOL III		
LLITS, VESTUARI, UTILLATGE DE CUINA, SAFAREIG, IL·LUMINACIÓ I CALEFACCIÓ		
Quantitat que es considera necessaria enguany per a conservació, reposició i construcció de llits i robes, vestuari i calçat, utillatge i moblatge de cuina, despeses de safareig i assecadors, il·luminació i calefacció	17,050	17,050
<i>Suma i segueix.....</i>		112,300

	PESETES	PESETES
<i>Suma anterior.....</i>		112,300
CAPÍTOL IV		
METGES, PRACTICANTS, INFERMERS, EMPLEATS I SERVENTS		
Un metge director, amb el sou de.....	3,500	
Un metge auxiliar, amb el sou de 500 pessetes i 500 pessetes més de grati- ficació	1,000	
Un practicant, amb el sou de	500	
Deu servents, a 240 pessetes	2,400	
Vuit servents, a 180 pessetes	1,440	
Quatre filles de la Caritat, a raó de 120 pessetes	480	
Un auxiliar d'Administració, amb el sou de.....	2,500	
Un escriptent, amb el sou de	1,500	13,320
CAPÍTOL V		
DESPESES REPRODUCTIVES		
Per la compra de llavors, aixades i altres eines per al conreu de l'horta de l'Es- tabliment, i adobs.....	600	
Per la manutenció de la mula i altres animals casolans, i recomposició del carro i arreus, més 300 pessetes per al carreter	1,600	
Per la gratificació de 3 moços i 40 pe- ssetes al manescal.....	820	
Per un ajudant flequer	1,091'25	4,111'25
CAPÍTOL VI		
CÀRREGUES DE L'ESTABLIMENT		
Per assegurances d'incendis, edifici i mo- blatge	174'10	
Per assegurança d'accidents del treball del carreter	39'15	213'25
<i>Suma i segueix.....</i>		129,944'50

	PESETES	PESETES
<i>Suma anterior.....</i>		129,944'50
CAPÍTOL VII		
CAPELLÀ I CULTA		
Per honoraris del vicari, a raó de 500 pesetes l'any, i augment gradual de sou	750	
Per les despeses que ocasioni la compra de cera i oblata de les misses que diàriament celebra el dit vicari, així com per a la conservació i recomposició de casulles, albes i altres ornaments i funcions que a l'Església se celebren.	250	1,000
CAPÍTOL VIII		
DESPESES GENERALS		
Quantitat que es considera necessaria enguany per a reparació de finques, despeses extraordinaries i imprevistes, despeses d'Oficina i altres	10,122'18	10,122'18
TOTAL DESPESES.....		141,066'68

Girona, 22 d'octubre de 1915

L'Administrador interí,

JOÀN BENESIS

Visat

El Conseller Delegat,

RIERA

EXPLICACIÓ DE LES DIFERENCIES

Total del Pressupost de despeses de l'any 1915..	Ptes.	135,000
Id. de íd. de íd. de íd. 1916..	»	141,066'68
Diferencia.....	Ptes.	6,066'68

explicada en la següent forma:

Cap. I.	Ptes. 5,000	pel major import de les subsistències amb motiu de la guerra europea.
» II.	» 500	per l'augment de l'import de les drogues medicinals, pel mateix motiu, i per a atendre a la compra de preparats antissèptics i útils de curació, que enguany han estat amb càrrec a la consignació de «Despeses generals».
» IV.	» 750	per la diferencia del sou d'un escrivent amb 1,500 pessetes i 250 d'augment gradual, substituït per un auxiliar d'Administració amb 2,500 pessetes; si així ho acorda el Consell.
	» 6,250	menys una baixa de Ptes. 40 per la meitat de la conducta del manescal, que correspon abonar per la Diputació de Girona, per a la mula de l'Hospici, i una altra de
		» 143'32 en el capítol VIII per no haver-se gastat aquest any tota la consignació, quedant l'augment a les dites
		<hr/>
		183'32
†	6,066'68	

TRANSFERENCIES DE CRÈDITS

TRANSFERÈNCIES DE CRÈDITS

La Secció d'Intervenció del Departament d'Hisenda s'ha dirigit al Consell exposant que, examinades les consignacions del Pressupost en curs, apareix la necessitat de reforçar-ne algunes si es vol evitar que restin desatesos els serveis a què aquelles vénen destinades; que el propi Pressupost ofereix mitjans hàbils d'omplir les dites deficiències, puix hi ha diferents consignacions que oferiran un sobrant després de cobertes les atencions que comprenen; i que, per tant, es podrien aprofitar aquests sobrants per a transferir-los, en la part necessària, a les consignacions del mateix Pressupost que han d'ésser reforçades.

Segons manifesta la Intervenció, són dues les consignacions del Pressupost de despeses que resultaran deficientes: la de l'article primer del capítol II, partida n.º 33, «per a pagar les contribucions, impostos i recàrrecs corresponents per tots conceptes als sous i gratificacions dels empleats de la Mancomunitat i tots els pagaments que es facin a càrrec de l'article primer del capítol I»; i la de l'article segon del mateix capítol, partides núms. 36 i 37, concepte «Interessos de l'Emprèstit».

En la primera de les esmentades consignacions, que és de 20,000 pessetes, hi mancaràn, segons càlcul de la Intervenció, unes 4,500 pessetes; i en el concepte d'«Interessos de l'Emprèstit» resulta una deficiència de 22,027'50 pessetes, motivada pel fet que, quan l'Assamblea va aprovar el Pressupost, es va projectar fer l'emissió, durant aquest any, de sis mil siscents dinou títols de l'Emprèstit en dues tandes: una de 2,693 títols, que havien de donar interessos durant sis mesos, i una altra, posterior, de 3,926 títols, que tant sols havien de donar interessos durant els tres últims mesos de l'any; i quan el Consell va creure arribat el moment de portar a cap l'emissió, va adquirir el convenciment que havia de resultar altament beneficiós per als interessos de la Mancomunitat l'emetre en aquell moment tots els 6,619 títols, i així ho va fer, veient coronada amb el més esplendorós èxit la seva iniciativa; i conseqüència d'aquesta fou que el producte dels esmentats 6,619 títols, que havia sigut calculat per l'Assamblea en 2.482,125 pessetes, resultés un ingrés de 2.798,548'75 pessetes, i que avui hi hagi necessitat d'afegir consignació al concepte d'interessos en quantitat de 22,027'50 pessetes per a poder pagar els corresponents a un trimestre de 3,926 títols, l'emissió dels quals es va anticipar.

Aquestes dues deficiències, que en junt ascendeixen a 26,527'50 pessetes, es poden transferir del capítol I, article tercer, partida 31 i concepte «Despeses de delegacions», de la qual consignació, que és de 30,000 pessetes, quasi no se n'ha gastat ni se n'haurà de gastar res durant aquest any.

Per les consideracions que precedeixen, el Consell Permanent té l'honor de proposar a l'Assamblea l'adopció del següent

ACORD:

«Se transfereix al concepte «per a pagar les contribucions, impostos i recàrrecs corresponents per tots conceptes als sous i gratificacions dels empleats de la Mancomunitat i a tots els pagaments que es facin a càrrec de l'article primer del capítol I d'aqueix Pressupost», que figura en l'article primer del capítol II del Pressupost de despeses de la Mancomunitat per al corrent any de 1915, la suma de 4,500 pessetes del crèdit de 30,000 pessetes que en l'article tercer del capítol I figura «per a despeses d'estudi, preparació i gestió de delegacions de serveis administratius de l'Estat»; i a l'article segon del capítol II, concepte «Interessos de l'Emprèstit», 22,027'50 pessetes del mateix crèdit, abans esmentat, de 30,000 pessetes, de l'article tercer del capítol I del mateix Pressupost; i comuniqui's aquest acord per diligència a la Secció d'Intervenció del Departament d'Hisenda.»

Palau de la Generalitat, 28 d'octubre de 1915.

El President, *Enric Prat de la Riba*. — Els Consellers: *Lluís Argemí, Francesc Bartrina, Josep M.ª España, Anselm Guasch, Martí Inglès, Josep Mestres, Alfred Pereña, Agustí Riera*.

PROCEDIMENT A SEGUIR PER A
LA REFORMA DE L'ESTATUT

PROCEDIMENT A SEGUIR PER A LA REFORMA DE L'ESTATUT

L'Assamblea, en sa reunió darrera, va acordar encomanar al Consell Permanent l'estudi del procediment a seguir per a reformar l'Estatut. Ja estableix, doncs, aqueix acord, el principi que els acords de reforma s'han de subjectar a una tramitació especial, de major solemnitat i garanties, cercant una major estabilitat, com se cerca, en la reforma de les lleis fonamentals, en tots els pobles.

El sentit d'aquesta reglamentació l'assenyala clarament en ses ratlles essencials l'Estatut mateix, d'una banda, i, de l'altra, l'acord de l'Assamblea.

En l'article según de l'Estatut s'estableix que tots els acords de l'Assamblea "que impliquin modificació d'aquest Estatut han d'ésser ratificats per les Diputacions"; i en l'article según del Reial decret aprovant-lo es disposa que "cualquier acuerdo adoptado por la Mancomunidad que implique modificación del Estatuto adjunto, que se aprueba, además de ser ratificado por las Diputaciones, será sometido al Gobierno a los efectos procedentes de su aprobación".

Responen aquestes disposicions al caràcter paccionat de la nostra constitució administrativa. La unió de les Províncies no és indissoluble: persisteix la personalitat i el dret de separar-se; la unió es filla d'un pacte; les clàusules d'aquest pacte són les clàusules de l'Estatut: tota alteració de l'Estatut ha d'ésser acordada per les parts contractants; no pot cap de les seves clàusules ésser alterada per la voluntat d'una sola d'elles, ni tampoc per la majoria, contra el voler d'una sola Província, com no hauria començat a regir l'Estatut en la seva forma actual, fins assolint l'aprovació de la majoria, si li hagués mancat la ratificació d'una sola Diputació.

Però, aprovat per l'Assamblea i ratificat per les Diputacions, no és vàlid encara l'acord de reforma. La legislació vigent atribueix al Poder central la facultat de crear organismes administratius i regular llur constitució. Al donar a les Diputacions la facultat de mancomunar-se, això és, de crear una nova personalitat administrativa, el Govern va assenyalar els principis fonamentals a què s'havia de subjectar la seva organització, i es va reservar el dret d'examinar i aprovar els acords que la vinguessin a estatuir, així com els que després es proposessin modificar-la o reformar-la.

Aquesta tramitació dels acords de reforma, imposada per l'Estatut mateix i pel Reial decret autoritzant-lo, aconsella, a fi de reduir tant com sigui possible les ocasions de desavinença entre les Diputacions i entre aquestes i l'Estat, fer precedir tot acord de reforma de l'Assamblea d'un tanteig previ que doni el màxim de probabilitat d'aconseguir després la unanimitat de les Diputacions i la sanció del Govern.

I difícilment es pot trobar altre procediment de majors garanties que el procediment seguit amb aquesta mateixa finalitat per les Diputacions catalanes amb èxit gloriós per a pactar la unió i convenir l'Estatut actual.

A reproduir-lo doncs, limita el Consell Permanent els termes de la seva proposta, segur que l'Assamblea, que en el seu acord ja li va assenyalar aquest camí, donarà més valor al fet experimental nostre que a totes les elucubracions i combinacions apriorístiques o a les importacions estrangeres amb què el podríem substituir.

El Consell presenta, per tant, a l'Assamblea, el següent

ACORD:

1. Podrà demanar la reforma de l'Estatut: *a)* una Diputació; *b)* el Consell Permanent de la Mancomunitat; *c)* els Diputats provincials en el nombre i la forma que aquest acord determini. La petició haurà de precisar concretament els extrems la reforma dels quals sigui interessada.

2. Quan la iniciativa es produeixi en el si d'una Diputació o del Consell Permanent, la proposició de reforma serà tramitada seguint les disposicions reglamentaries de cada organisme; però l'acord ha d'ésser pres en sessió a l'ordre del dia de la qual figuri aquest objecte i en votació que reuneixi el vot favorable de la meitat més un dels Diputats que el constitueixin.

El Consell Permanent comunicarà l'acord seu, o d'una Diputació, prenent la iniciativa de reformar l'Estatut, a les altres Diputacions mancomunades, les

quals, si prenen en consideració la proposició de reforma, ho faràn avinent al Consell Permanent. Aquest, quan totes les Diputacions hagin donat llur conformitat, ho farà assaber a les Diputacions, per tal que elegeixin els Delegats que han de procedir a l'estudi i preparació del dictamen de reforma.

3. Tota proposició de reforma firmada per onze Diputats pertanyents a dues o més províncies passarà al Consell Permanent. Aquest circularà la proposta a les Diputacions mancomunades, seguint-se després la mateixa tramitació expressada en l'article anterior.

4. El dictamen formulat per la Comissió de Delegats de les Diputacions serà circulat, amb tots els antecedents, als senyors Diputats, sis mesos abans del dia que es reuneixi l'Assamblea per a discutir-lo. Serà aprovat si reuneix la meitat més un dels vots dels Diputats que componen l'Assamblea.

L'acord de l'Assamblea, si és aprovatori del dictamen, serà circulat a les Diputacions als efectes de la seva ratificació. Si és ratificat per totes les Diputacions mancomunades, el President de la Mancomunitat el comunicarà al Govern per conducte del Ministeri de la Governació, i si el Govern l'aprova procedirà a la seva publicació.

Palau de la Generalitat, 28 d'octubre de 1915.

El President, *Enric Prat de la Riba*. — Els Consellers: *Lluís Argemí, Francesc Bartrina, Josep M.ª España, Anselm Guasch, Martí Inglès, Josep Mestres, Alfred Pereña, Agustí Riera*.

ADQUISICIÓ, PER LA MANCOMUNI-
TAT DE CATALUNYA, DE L'HOSPI-
TAL DIT «DE SANTA MARÍA», DE LA
CIUTAT DE LLEIDA

ADQUISICIÓ, PER LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA, DE L'HOSPITAL DIT «DE SANTA MARÍA», DE LA CIUTAT DE LLEIDA

La construcció de l'Hospital, dit «de Santa Maria», de la ciutat de Lleida, s'inicià en l'any del Senyor de 1454. Ben poques modificacions han estat introduïdes després en l'obra; però cap reforma prou important s'hi acusa que vingués a canviar, adaptant-la als avenços de la ciència, l'estructura general de l'edifici. Temps ha, doncs, que l'Hospital resultava envellit; inútil ja, en nostres dies (així està demostrat), per a servir com calia la noble finalitat a la qual sos fundadors el destinaren. I és per això que la Diputació de Lleida, davant l'imperatiu de bastir un nou casal de pietat que reunís totes les condicions que avui la higiene reclama (emplaçament en lloc allunyat de la població, bona ventilació, força llum i molt aire), es venia preocupant amb urgència de cercar els mitjans indispensables per a realitzar la bona obra; acordant, últimament, com a única solució

possible del conflicte econòmic que en retardava l'execució, alienar aquell Hospital decrepit, per tal de poder aplicar el producte de la venda a les noves i apremiants necessitats que, en la branca benèfica, els temps moderns comporten.

En començar-se, però, la tramitació de l'oportú expedient administratiu per a l'alienació del susdit immoble, heus-aquí que un gran clam s'alça arreu de Catalunya. Car (com diu l'arquitecte Jeroni Martorell, Director del servei de Conservació de Monuments de Barcelona, en un lluminós dictamen que aprovà la Secció Històrico-arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans) entre els monuments de major interès artístic de Lleida, cal comportar-hi, en lloc molt principal, aquest Hospital de Santa Maria, indiscutiblement l'obra arquitectònica civil antiga més completa i notable que existeix a la ciutat. Llegat de mitjàn segle XV o començaments del XVI, és mostra interessant de les darreres manifestacions de l'art gòtic a la nostra terra. Tot just foren closes les arcades del pati, quan el Renaixement ja ens oferia obres acabades, com el sepulcre dels Cardones a Bellpuig. A l'entorn d'un gran pati central se desenrotlla, en amples crugies, l'edifici, el conjunt del qual, de planta quadrada, ofereix l'aspecte d'una gran casa senyorial de l'Edat mitjana. Mèrit artístic en la disposició del pla i principals elements decoratius, riquesa de materials, magnificència de dimensions: vegeu quines són les qualitats que culminen a l'Hospital de Santa Maria. Relativament al temps en què fou construït, ho va ésser amb tal esplendidesa que fa gran honor a la ciutat de Lleida...

Una vegada, doncs, l'Hospital de Santa Maria hagués sortit del domini de la Diputació per a venir

a caure en altres mans, ¿qui podia garantir-ne la digna conservació, o, si res més no, qui respondria de la seva integritat? I fou davant del possible, si no probable, enderrocament de l'edifici, que la opinió intel·ligent se sentí revoltada. De seguida, diverses personalitats de reconeguda competència en qüestions de caràcter artístic, visitaren els senyors Presidents de la Mancomunitat de Catalunya i de la Diputació de Lleida, palesant-los la necessitat de salvaguardar el monument, vera joia arquitectònica d'inestimable valua. I ja, més endavant, duta a la premsa la discussió, interessant-s'hi el públic, una forta unanimitat de parers, extraordinària en afers culturals, coronà la creuada empresa pels selectes a favor de la conservació de l'Hospital.

Ressò d'una campanya popular que trobà acollida immillorable entre els digníssims Diputats provincials per Lleida; demostració que, en aquella Corporació, fou escoltat i atès així com calia l'il·lustrat parer dels tècnics; expressió d'amor a Catalunya i de respecte als llegendes gloriosos de sa historia: tal fou el missatge que la Diputació de Lleida enviava, en son dia, al Consell Permanent de la Mancomunitat, donant-li compte de l'estat actual de la qüestió i de les diverses solucions que l'afer consentia.

Segons es desprèn del document de referència, per una Reial ordre de 21 d'agost prop-passat, la Diputació de Lleida està autoritzada per a vendre, a qui sigui, l'Hospital de Santa Maria, així en parcel·les com en sa totalitat. No cap trava, no cap prohibició (com notareu) va ésser imposada per l'Estat espanyol a un organisme posseïdor d'un monument artístic de prou mèrit per a desvetllar un moviment d'opinió, i que, d'altra banda (degut a la desespe-

rada situació de les Hisendes locals a Espanya), es troba sempre, com tots sos similars, amb necessitats econòmiques apremiants i, per consegüent, amb la temptació constant de sortir-ne de qualsevol manera que fos. Si en aquest cas concret l'esmentada autorització no ha produït, a hores d'ara, la total desaparició de l'edifici, ha estat per seny natural i bon sentit de la Diputació de Lleida, que s'ha sabut informar, abans de resoldre en definitiva, de persones enteses en la matèria, i ha tingut prou paciència (suspenent tot acord executiu) per a posar-se a l'aguait de la primera avinentesa que li permetés treure el legítim profit material de la concessió, sense greu perjudici, no-res-menys, dels interessos espirituals que li estaven confiats. Per la prudència, doncs, i precaució amb què procedia aquella Diputació en semblants circumstàncies; per tal, que ara ens dóna ocasió a tots els catalans, per damunt de les arbitràries divisions i subdivisions administratives, de mirar i considerar com a cosa pròpia (oh paradoxal!) un monument de la nostra terra i acordar de son destí allò que millor ens escaigui, mereix la Diputació de Lleida l'agraïment de la Mancomunitat de Catalunya.

La primera solució que en son missatge assenyala a l'afer aquella Corporació, és, en veritat, modestíssima, i no satisfarà, segurament, les altes aspiracions de l'Assamblea, com tampoc satisféu les del Consell Permanent. Consisteix la solució (posada a respectar) en mantenir en peu, del monument, la portalada principal, on fou concentrat tot el luxe ornamental de l'edifici i que és, en efecte, de mà mestra; i en mantenir en peu, també, el claustre de l'Hospital. Consisteix la solució (posada a destruir) en fer desaparèixer tota la resta de l'edifici, convertint-la

en solars edificables, i en dedicar el producte que s'obtingui dels solars a la construcció de l'Hospital model que Lleida necessita i la Diputació té el compromís de proporcionar-li. Confessem de seguida, però, que la dita solució (des d'aquest punt de vista respectable) era l'única i més aventatjosa que, partint d'un criteri pràctic, podien trobar dos anys enrera, dintre la pobre Catalunya, esquarterada en províncies, els afers com aquest, de caràcter eminentment nacional.

Referint-se (amb vera subtilitat de percepció) a la conveniència de la conservació (no fragmentaria, mes integral, completa conservació) de l'Hospital de Santa Maria, escriu en Jeroni Martorell: «S'ha dit que aquest edifici no era digne d'aquest privilegi per falta-li detalls d'interès; per no haver-hi, fòra de la porta i del pati, fragments decoratius escultòrics. Aquesta afirmació podrà fer-la el vulgus; no mai qui tingui aciençat criteri. Un monument històric té valor per la seva disposició de conjunt, pel seu caràcter, pels sistemes constructius empleats, independentment de la riquesa decorativa que ostenti. Un edifici pot tenir interès, precisament, per l'absència d'elements decoratius.»

En la part de l'edifici del Palau de la Generalitat de Catalunya, a Barcelona, que correspon als carrers del Bisbe, Santa Eularia i Sant Honorat, els murs són llisos, sense el més insignificant ornament; l'interior era també senzillíssim, pobre. I avui, mercès a haver-lo volgut utilitzar, posant-lo en valor, estàn instal·lats de manera ben digna, en aquell lloc, l'Institut d'Estudis Catalans i la Biblioteca de Catalunya.

No en altra manera, segons opina en Martorell, serà possible treure partit, àdhuc econòmicament,

de l'Hospital de Santa Maria. «Aquell edifici gòtic, d'extensa superfície, pot ésser útil per a molts diversos objectes: Arxius, Biblioteques, Museus d'art, etc.; per totes aquestes finalitats fóra de magnífica aplicació el monument. Restaurat, posat en valor amb una urbanització adequada, les façanes lliures, obrint finestres, refent la barbacana que li ha de fer de visera, l'edifici fóra digne de les més nobles aplicacions.» En el mateix sentit, respecte de l'estat de bona conservació i utilitat de l'edifici, informava al Consell Permanent l'arquitecte de la Diputació Provincial de Barcelona, D. Josep Bori, enviat expressament a Lleida per a comprovar els susdits extrems.

«A Itàlia, a França, a Àustria i Alemanya — conclou en Martorell — fóra absolutament il·lícit enderrocar un monument de la valua del que ens ocupa: la legislació protectora dels monuments artístics, amb la catalogació convenient, ho impediria.»

A Espanya no existeixen lleis tan categòriques. No-res-menys, entre nosaltres, a Catalunya, l'ambient general de civilització sanciona, per ventura, uns principis i unes lleis que voldríem també veure vigents en la pràctica.

Quan la nostra Patria passa per un període de restauració; quan una certa exaltació dels esperits és feliçment esdevinguda, d'acord amb el progrés material; quan se refàn els antics monuments, tals com la Basílica de Ripoll, en l'ordre religiós, i el Palau de la Generalitat, entre els de condició civil; en un temps en el qual àdhuc pobles petits i desvalguts, així com Mura, s'esforcen en fer lluir una portada romànica; fóra desencoratjador, a fe, i de significació ben trista, no poder aconseguir que una joia arquitectònica de la importància de l'Hospital de Santa Maria ocupés

el lloc d'honor que li pertoca entre els monuments nacionals més prestigiosos.

La segona solució que, en son referit missatge que dirigeix al Consell, assenyala a l'afer de l'Hospital la Diputació de Lleida (solució que al mateix temps és una proposició), s'avé, doncs, a meravella, amb els senyals del temps, amb la possible utilitat a prestar per l'edifici; i àdhuc concorda amplament, la solució, amb la volada que, malgrat les limitacions que troba en les lleis, va prenent la Mancomunitat de Catalunya. Ara mateix, moltes són, i ben importants, les institucions la creació o desenrotllament de les quals la Mancomunitat té en estudi o projecte. D'entre les dites institucions, algunes d'elles (així les Biblioteques populars, l'ampliació de les xarxes telefòniques, etc.) estan a punt d'ésser dutes a la pràctica. Caldrà, en conseqüència (calen ja), edificis a propòsit, en diversos indrets de Catalunya, per a la instal·lació dels novells o renovats organismes que anem semblant arreu. Dintre poc temps, seguint l'empenta ascencional que la Mancomunitat acusa, en venir les primeres delegacions, no solament a Lleida, mes en tota població important de la nostra terra, urgirà establir-hi sengles casals representatius de la Mancomunitat. I observi's com, per al major prestigi de la nostra Corporació, convé que aquestes representacions o sucursals que successivament vagin fundant-se ofereixin, si pot ésser, nobilíssim aspecte. La sola magnificència d'un edifici, sovint projecta i dóna reflexes de grandesa a la institució que hi té estada, imponent-la amb més força al sentit popular. El crèdit de la Diputació de Barcelona i son prestigi, a més dels anys de bona administració els han suanyat, ¿no podrien, en part, procedir també

d'aquest Palau que ocupa, de son valor històric i de la seva majestat?

La Diputació de Lleida, obligada com està, moralment, a construir un Hospital de nova planta, sense comptar amb altres mitjans econòmics que els que pugui treure del vell, i no sentint-se tampoc amb prou forces per a realitzar el projecte de reforma i conservació d'un edifici enlairat pels tècnics a tan alta categoria (cosa que, en efecte, excedeix de les possibilitats de qualsevol Diputació, tal com avui estàn organitzades), amb son bon desig, no obstant, de salvar integralment l'Hospital de Santa Maria, l'ofereix en venda a la Mancomunitat de Catalunya pel preu i condicions que es convingui entre amb dues entitats. I, en procedir així, aquella Diputació ens proporciona una avinentesa memorable, com no cap altra se'n presenti, per a començar a resoldre d'una manera esplèndida aquest magne problema (avui d'actualitat, si demà inajornable) d'instal·lar dignament les institucions de tota mena que la Mancomunitat vagi creant.

Tan convençut està el Consell de la conveniència d'abordar de seguida el referit problema (d'acord amb els principis exposats i amb tota l'amplitud compatible amb l'actual moment històric) que no hauria tingut inconvenient d'usar, en aquest cas concret, per a adquirir l'edifici que Lleida li ofería, d'aquelles atribucions que l'Estatut (article quart) li assigna, en autoritzar-lo per a l'adquisició d'immobles sempre que sigui en execució d'obres públiques i d'acords d'altra mena de l'Assamblea. Però revestint aquest afer, a més de son aspecte subsidiari d'acurada prestació de serveis ja acordats, un caràcter especialíssim, principal, que farà precís esmerçar en l'ad-

quisició de l'immoble una quantitat superior a la que normalment exigiria la satisfacció de les necessitats esmentades, per tal d'assolir la finalitat nobilíssima i exemplar de salvar un monument arquitectònic remarkable, el Consell ha entès que haurà de sotmetre a l'Assamblea aquest acord d'adquisició de l'Hospital.

A l'Assamblea de la Mancomunitat de Catalunya toca, doncs, decidir sobre l'afer, sobre la proposta del Consell. Les objeccions que es poguessin presentar, el Consell les ha previstes. Ni el sobrepuig de despesa que pugui produir l'adquisició de l'immoble és tan considerable que justifiqui alarmes (segons les impressions que el propi Consell ha recollit dels representants de la Província de Lleida) ni ajornar l'acord fóra resoldre res; car ja està demostrat com, amb aquest sistema contemporitzador d'ajornaments, s'escampen, esperant-ne de millors, les bones circumstancies, o s'esllangueixen i moren, passant de dia en dia, les més fecundes iniciatives. Així en la vida individual com en la col·lectiva, hi ha ocasions que no es van pas a cercar, sinó que truquen a la porta, i és aleshores que cal aprofitar-les.

L'Assamblea dirà si l'Hospital de Santa Maria, la vella joia arquitectònica de la ciutat de Lleida, de nou posada en valor amb tota cura per la Mancomunitat, estava reservada per a marcar una fita gloriosa en l'ascens cultural de Catalunya.

Així ho desitja el Consell Permanent, i per això proposa a l'Assamblea l'adopció del següent:

ACORD:

I. S'autoritza al Consell Permanent per a adquirir l'Hospital de Santa Maria de la ciutat de Lleida

amb les condicions que estipulin la Diputació Provincial de Lleida, propietaria de l'esmentat immoble, i el Consell Permanent.

II. El Consell gestionarà de l'Ajuntament de l'esmentada ciutat la cooperació que procedeix, així en raó de l'establiment de serveis públics que s'hi hagin d'instaurar com de l'embelliment urbà que aquesta resolució de la Mancomunitat produirà a la capital lleidatana.

Palau de la Generalitat, 28 d'octubre de 1915.

El President, *Enric Prat de la Riba*. — Els Consellers: *Lluís Argemí, Francesc Bartrina, Josep M.ª España, Anselm Guasch, Martí Inglès, Josep Mestres, Alfred Pereña, Agustí Riera*.

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

La 5.ª de les Bases per les quals se regeix la Caixa de Crèdit Comunal, creada per la Mancomunitat de Catalunya, disposa que els seus Comitès directiu i administratiu seràn designats pel Consell Permanent; però que, dels nomenaments dels Vocals Diputats, haurà de donar-se'n compte a l'Assamblea per a llur ratificació.

Preceptúa la base 10.ª que la renovació d'un Vocal del Comitè administratiu tindrà lloc, previ sorteig, en el mes de maig de 1915.

I estatueix el paragraf lletra *I* de la base 6.ª que el màxim anual de les despeses de remuneració de les persones que integrin els dos Comitès el fixarà, per a cada un d'ells, l'Assamblea.

Quan el Consell Permanent, complint l'acord de l'Assamblea creant la Caixa de Crèdit, estava a punt de procedir a la constitució dels Comitès d'aquesta, va esclatar la guerra europea, amb totes les seves repercussions financieres; i davant de tan anormals circumstancies, que evidentment podien afectar a l'èxit de la Institució, el Consell es va veure obligat a ajornar tota actuació fins i a tant que les circumstancies ho aconsellessin.

Restablerta actualment certa normalitat en els nostres centres de contractació de valors, arrelat ja en el mercat el crèdit dels títols de l'Emprèstit de la Mancomunitat, el Consell ha cregut que havia arribat el moment de procedir a la constitució de la Caixa de Crèdit. El Consell Permanent, en sa reunió de 29 de juliol prop passat, féu la designació de les persones que hauràn de formar els Comitès directiu i administratiu de la Caixa, nomenant els Diputats provincials D. Pere Lloret i D. Frederic Frígola per a formar part del primer, i el Diputat provincial don Lluís Ferrer i Bàrbara per a formar part del segón; dels quals nomenaments, donant compliment als al·ludits preceptes reglamentaris, passa a donar compte a l'Assamblea per a llur deguda ratificació si els considera encertats.

A més, la circumstancia que no s'hagi procedit fins ara a la constitució de la Caixa de Crèdit, imposa la modificació de la data fixada per a la primera renovació dels Vocals no Diputats del Comitè administratiu, ja que la data de 15 de maig de 1915, fixada en les Bases, resulta avui, per raó del temps, absolutament inaplicable. Per aquest motiu proposa el Consell que aquella sigui substituïda per la del mes de maig de 1917, i, que en aqueixa mateixa data es faci la primera renovació del Comitè directiu.

Finalment, pertoca al Consell recordar a l'Assamblea la necessitat de l'exercici del dret que es va reservar de fixar el màxim anual, per a cada Comitè, de les despeses de remuneració o indemnització a les persones que respectivament els integrin.

Per quant s'exposa,

El Consell Permanent té l'honra de proposar a l'Assamblea l'adopció del següent

ACORD:

I. Se ratifica la designació dels Diputats provincials D. Pere Lloret, D. Frederic Frígola i don Lluís Ferrer i Bàrbara, nomenats pel Consell Permanent per a formar part del Comitè directiu els dos primers, i de l'administratiu el darrer, de la Caixa de Crèdit Comunal.

II. La primera renovació parcial del Comitè administratiu se farà, previ sorteig, pel maig de 1917. En aquesta mateixa data es farà la renovació del Comitè directiu.

III. Fixi's el màxim anual de despeses per a remuneració dels Comitès directiu i administratiu, segons disposa la base 6.ª de l'acord de l'Assamblea creant la Caixa de Crèdit Comunal.

Palau de la Generalitat, 28 d'octubre de 1915.

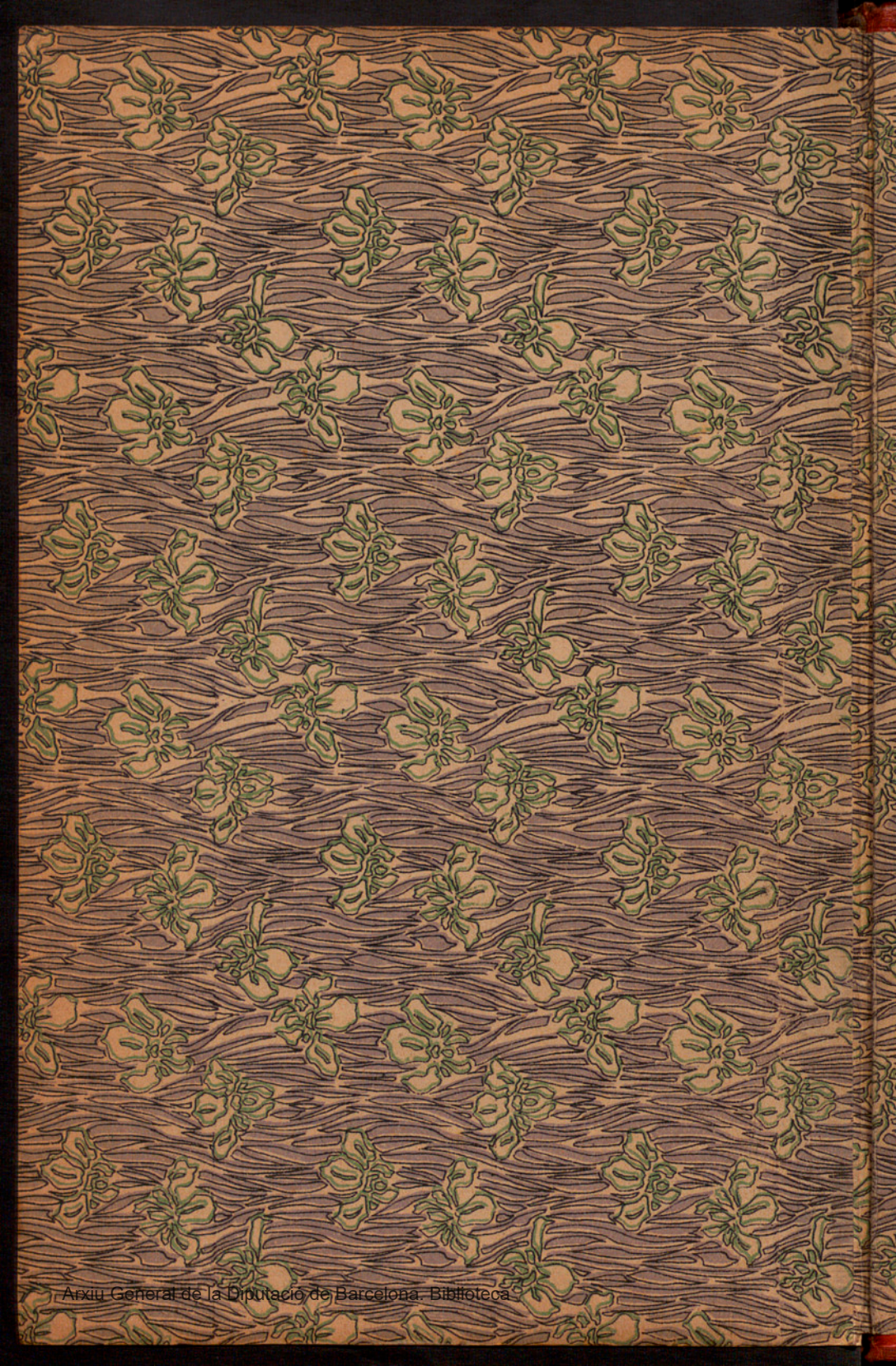
El President, *Enric Prat de la Riba*. — Els Consellers: *Lluís Argemi, Francesc Bartrina, Josep M.ª España, Anselm Guaseh, Martí Inglès, Josep Mestres, Alfred Pereña, Agustí Riera*.

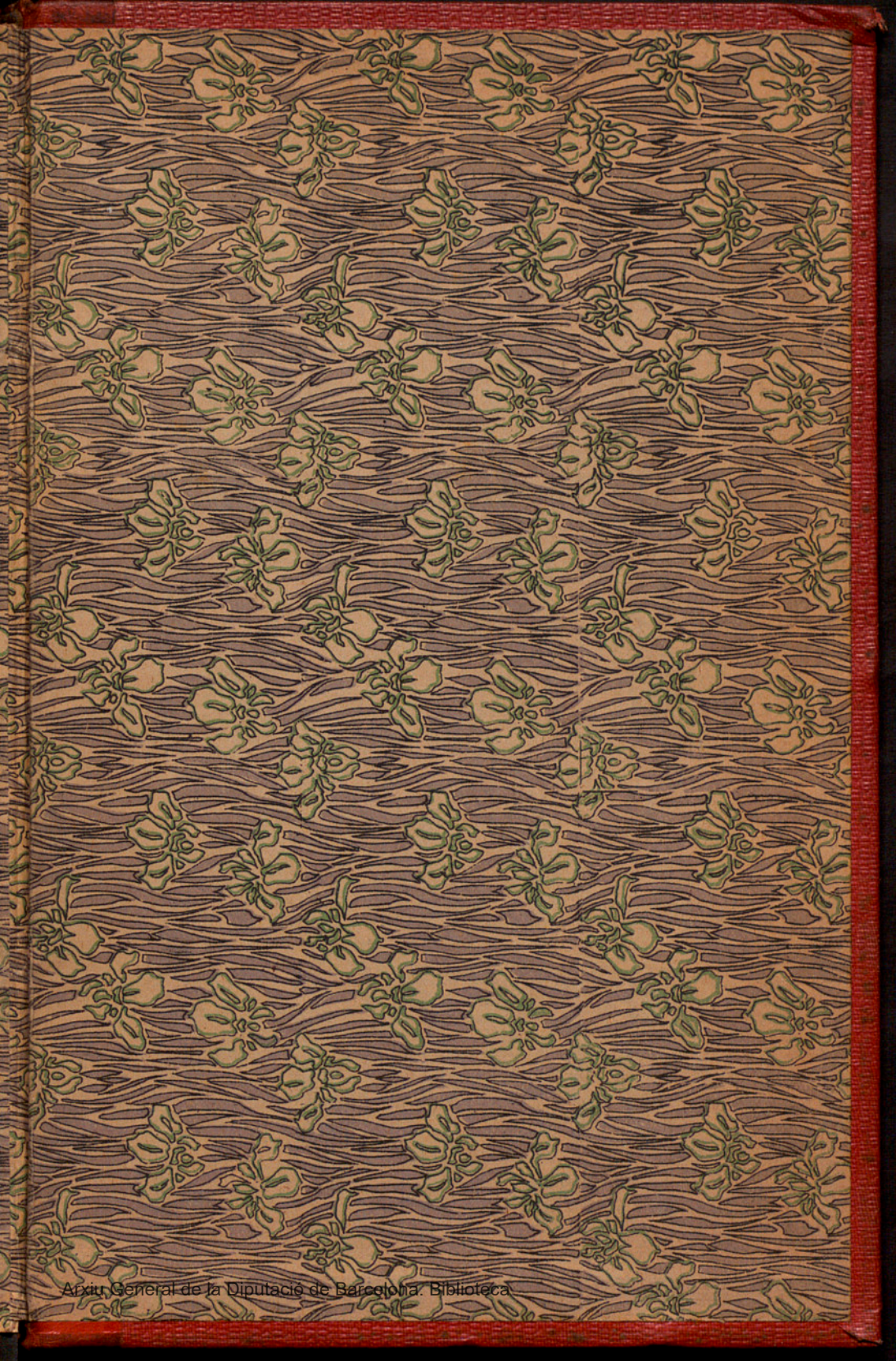
ÍNDIX

PROJECTES DEL CONSELL PERMANENT

	<u>Planes</u>
Pressupost per a l'any 1916	13
Pressupost d'ingressos	23
Pressupost de despeses	39
Anexes al pressupost	63
<i>Anexe n.º 1.</i> — Arbitris sobre establiment de serveis i servituds en carreteres provincials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat	65
<i>Anexe n.º 2.</i> — Arbitris sobre circulació d'automòbils per carreteres provincials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, i llocs de parada de carruatges en aquells	73
<i>Anexe n.º 3.</i> — Relació de carreteres i camins la conservació dels quals es traspasa a la Mancomunitat de Catalunya en 1.º de gener de 1916	77
<i>Anexe n.º 4.</i> — Pressupost especial de despeses del Manicomi de Salt (Girona)	83
Transferències de Crèdits	89
Procediment a seguir per a la reforma de l'Estatut	95
Adquisició, per la Mancomunitat de Catalunya, de l'hospital dit «de Santa Maria», de la ciutat de Lleida	101
Caixa de Crèdit Comunal	113

Reg 2219 70

PROJECTE
DEL
CONSELL

INCOMUNITAT
DE
CATALUNYA

M

3

87

NOVEMBRE

1915